

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

SOS Alarms remissvar angående SOU 2018:2 *Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner – Delbetänkande av Blåljusutredningen*

SOS Alarm har beretts tillfälle att lämna synpunkter på utredningen enligt ovan och lämnar synpunkter som följer.

SOS Alarm fyller en unik samhällsfunktion sedan mer än 45 år och larmar dygnet runt ut hjälpresurser vid olyckor och samhällskriser. SOS Alarm ägs till hälften av svenska staten och till hälften av Sveriges kommuner och landsting, SKL. På uppdrag av svenska staten ansvarar SOS Alarm för nödnumret 112 och informationsnumret 113 13 och har även en central roll i samhällets krisberedskap. SOS Alarm har också via avtal med kommuner och landsting ansvar för att prioritera, larma och dirigera kommunal räddningstjänst och ambulans. När det gäller krisberedskapsuppdragen så har SOS Alarm och länsstyrelserna en omfattande samverkan som även den regleras via avtal.

SOS Alarm har en viktig roll för att hålla ihop helheten för samhällets alarmeringstjänst. Genom nödnumret 112 kan den enskilde som behöver akut hjälp via ett samtal nå samhällets samlade hjälpresurser. Detta är en viktig och grundläggande princip som regering och riksdag vill slå vakt om.

I 112-utrednings betänkande framgår också att den nationella alarmeringsfunktionen, läs SOS Alarm, ska ha en särskild förmåga att kunna förmedla information till hjälporganen som har eller kan antas ha väsentlig och omedelbar betydelse för hjälporganens personals säkerhet och för ett effektivt genomförande av hjälpinsatser och om man får kännedom om att hjälporganen möts eller befaras kunna mötas av hot eller våld eller då det finns risk för att hjälporganens utrustning blir utsatt för skadegörelse.

SOS Alarm utgör alltså en första viktig länk i den larmkedja som berör blåljusverksamhet och SOS Alarm ingår således i blåljusfamiljen. SOS operatörer utsätts ofta för hot av den inringande i samtal in på nödnumret 112. Förvisso så sker det över telefon och med distans till den som framför hotet, men det är tillika att betrakta som ett hot framfört mot en tjänsteman. Otillbörliga och allvarliga hot riktas mot SOS operatörer i syfte att påverka beslutsfattandet vilket som yttersta konsekvens kan leda till felaktiga prioriteringar som påverkar larmbehandlingen, resurshanteringen och insatsen negativt. De psykosociala konsekvenserna för SOS operatören kan dessutom mycket väl liknas vid de som blåljuspersonal upplever på plats. SOS operatörer utgör en grupp och en funktion som är både viktig och

2018-04-05

skyddsvärd och det finns ett behov av att öka skyddet och värna arbetsmiljön genom att motverka hot och våld mot denna grupp.

Vi saknar behandlingen av dessa perspektiv i utredningen, vilket vi anser vara en brist, och vi vill att hot framförda mot SOS operatörer ska omfattas av tillämpliga regelverk utifrån de förändringar som utredningen föreslår, exempelvis det som benämns som Blåjussabotage enligt 13 kap. brottsbalken.

SOS Alarm vill också uppmärksamma regeringen på att det bör finnas möjligheter till sanktionsåtgärder, exempelvis en sanktionsavgift, till den som medvetet ringer till nödnumret 112 i felaktigt syfte. Detta är något vi också adresserat till 112-utredningen.

Med vänlig hälsning

SOS Alarm Sverige AB

Rickard Gustafson
Chefsjurist